

SPECIAAL IN ONDERWIJS

Openbaar Speciaal Onderwijs Amsterdam
Gerhardschool

Ondersteuningsplan

Inhoudsopgave ondersteuningsplan

1 Inleiding

- 1.1 De functies van het ondersteuningsplan

2 Algemene informatie van de Gerhardschool

- 2.1 Contactgegevens
- 2.2 Onderwijsvisie en onderwijsconcept
- 2.3 Beschrijving van de populatie
- 2.4 De diversiteit van de leerlingen in beeld
- 2.5 Relatie tussen onderwijsbehoefte, leeraanbod en het leerproces

3 De inrichting van de basisondersteuning

- 3.1 Het onderwijsaanbod
- 3.2 De ondersteuningsstructuur
- 3.3 de professionalisering van de leraren
- 3.4 Taken en verantwoordelijkheden binnen de ondersteuningsstructuur

4 Inrichting van de extra ondersteuning

- 4.1 Leerlingen verschillen in ondersteuningsbehoefte
- 4.2 Deskundigen in de school en de ketenpartners
- 4.3 De inrichting van het gebouw en de onderwijsbehoefte
- 4.4 Extra ondersteuning beschreven in interventiekaarten

5 Grenzen van de ondersteuning

6 Ambities

1 Inleiding

In het kader van Passend onderwijs is Nederland verdeeld in regio's. Binnen elke regio hebben de gezamenlijke besturen de plicht om te zorgen voor een dekkend onderwijsaanbod voor alle kinderen. De schoolbesturen zijn vertegenwoordigd in samenwerkingsverbanden.

Orion is de enige aanbieder van openbaar speciaal (voortgezet) onderwijs - (V)SO - in Amsterdam. Zij heeft daarmee een grote verantwoordelijkheid naar haar leerlingen, hun ouders, ketenpartners en de samenwerkingsverbanden in en om Amsterdam. Orion biedt een combinatie van onderwijs en zorg in samenwerking met vaste externe partners.

Op alle Orionscholen kijken de leraren naar wat de leerling wél kan. Binnen de SO en VSO scholen zijn onderwijsarrangementen ingericht die tegemoet komen aan de onderwijsbehoefte van leerlingen met een zeer gecompliceerd ontwikkelingsperspectief, een verschillende leerstijl en/of een specifieke onderwijsbehoefte. Ook voor leerlingen met een zeer beperkt ontwikkelingsperspectief is binnen de Orionscholen een gestructureerd onderwijsaanbod.

De diversiteit van de populatie per locatie wordt beschreven in hoofdstuk 2.

De locaties van Orion zijn ingericht op basis van het aanbod voor specifieke doelgroepen. Leerlingen met uiteenlopende hulpvragen kunnen vervolgens op verschillende locaties vraaggericht profiteren van een aanbod dat het beste past bij hun onderwijsbehoefte.

Het (voortgezet) speciaal onderwijs op de Orionscholen voldoet uiteraard aan de wettelijke basiskwaliteit en de wettelijke basisondersteuning die ook geldt voor reguliere scholen.

De inrichting van het onderwijs in arrangementen en het planmatig werken in vaste programma's, in een vaste cyclus maakt de basisondersteuning geschikt voor leerlingen met zeer diverse uitstroombestemmingen.

In hoofdstuk 3 wordt de basisondersteuning beschreven in de afstemming van de onderwijsbehoefte van de leerling in relatie met het pedagogisch didactisch handelen van de leraar.

Hoofdstuk 4 beschrijft de mogelijkheden voor de extra ondersteuning in de school. Dit zijn de specifieke mogelijkheden per locatie die verder gaan dan de afspraken die gemaakt zijn over de basisondersteuning. De extra ondersteuning is beschreven in interventies. Deze interventies variëren in tijd en zwaarte en zijn gericht op de onderwijsbehoefte van de leerling. Zij kunnen zowel preventief als curatief worden ingezet. De deskundigheid van de leraren en de inrichting van de basisondersteuning binnen de Orion scholen maakt het mogelijk dat een groot deel van de interventies gerealiseerd kan worden binnen de onderwijsarrangementen in de groep.

Er zijn ook grenzen aan de ondersteuningsmogelijkheden. Deze worden aangegeven in hoofdstuk 5. Tot slot wordt de ambitie van de Orionscholen beschreven. Deze ambitie heeft betrekking op het verhogen van de interne kwaliteit van het onderwijs in Orion, maar ook op het overdragen van de expertise van de scholen naar het regulier onderwijs in de samenwerkingsverbanden. Hiermee komt Orion mede tegemoet aan de eisen die Passend Onderwijs aan het speciaal onderwijs stelt.

1.1 De functies van het ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan beschrijft de mogelijkheden van de school voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte of specifieke onderwijsvraag. Daarnaast heeft het ondersteuningsplan een aantal andere functies.

Communicatie

Het ondersteuningsplan is voor een school de basis voor communicatie met de leerlingen, ouders en de ketenpartners over de wijze waarop de school de leerlingen volgt, begeleidt en ondersteunt bij het behalen van de gestelde onderwijsdoelen in het ontwikkelingsperspectief. Het is een uitwerking van het ondersteuningsprofiel zoals beschreven in 2013. Een samenvatting van het ondersteuningsplan is terug te vinden in de schoolgids, het schoolplan of op de website van de school.

De samenwerkingsverbanden maken afspraken over de basisondersteuning en bepalen aan welk niveau van ondersteuning iedere (reguliere) school moet voldoen. Daarnaast is uit het ondersteuningsplan op te maken welke extra ondersteuning de verschillende scholen bieden en waar de grenzen van ondersteuning liggen.

De beschrijving van de ondersteuningsmogelijkheden op de scholen:

- helpt het samenwerkingsverband om vast te stellen of zij voldoet aan de wettelijke eis om iedere leerling in het SWV passend onderwijsaanbod te bieden
- geeft de scholen informatie over de ondersteuningsmogelijkheden van andere scholen. Dit kan gebruikt worden bij het plaatsen van leerlingen op een andere school (een andere reguliere school, SO VSO of SBO)
- helpt scholen bij het zoeken naar expertise ter ondersteuning van verbetertrajecten of uitbreiding van de extra ondersteuning

Orion participeert in meerdere samenwerkingsverbanden. De beschrijving van de ondersteuningsstructuur van de Orionscholen schetst de ondersteuningsmogelijkheden binnen de Orionscholen voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Het document kan gebruikt worden om een passende onderwijsplaats te vinden binnen de Orionscholen voor leerlingen waarvoor de ondersteuning in het regulier onderwijs ontoereikend is. Daarnaast beschrijft het de wijze waarop Orion als expertisecentrum de reguliere scholen kan ondersteunen bij het inrichten van extra ondersteuning voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte.

Het ondersteuningsplan in relatie met andere documenten

- De samenwerkingsverbanden maken één maal in de vier jaar een ondersteuningsplan. De profielen van de scholen maken deel uit van dit plan.
- Het ondersteuningsplan van de school maakt deel uit van het beschreven kwaliteitsbeleid van de school en staat in relatie met:
Het voorgenomen kwaliteitsbeleid beschreven in het schoolplan en de verbeterplannen die de school inzet (op leeraanbod, ondersteuningsstructuur en professionaliteit).
- Een korte samenvatting van het ondersteuningsplan wordt opgenomen in de schoolgids en in een aparte folder voor ouders en reguliere scholen.

2 Het onderwijs op de Gerhardschool

2.1. Contactgegevens

School	Gerhardschool
Brinnummer	20YC
Directeur	E. Scheerder
Zorgcoördinator	A. van Erp
Teamleiders	A. Louweret (onderbouw) en A. Smits (bovenbouw)
Gedragsdeskundige	H. van der Lee en A. van Erp
Adres	Valentijnkade 62, 1095 JL Amsterdam
Telefoon	020-6651811
E-mail	gerhardschool@orion.nl

2.2. Onderwijsvisie en onderwijsconcept

De missie van de Gerhardschool is het bieden van goed onderwijs, opvoeding en passende zorg aan leerlingen met ernstige gedragsproblemen en/of psychiatrische problemen waardoor zij de best mogelijke kans van slagen krijgen om te functioneren in de maatschappij van morgen.

Vanuit deze missie zijn wij tot onderstaande visie gekomen:

Vanuit onze visie op goed onderwijs creëert de Gerhardschool een veilige, gestructureerde en uitdagende pedagogische en didactische leeromgeving. De leerkrachten bevestigen en stimuleren het streven van leerlingen naar relatie, autonomie en competentie (Stevens, 2004) door leerlingen uit te dagen, te ondersteunen en vertrouwen te geven. Als aan deze basisbehoeften tegemoet kan worden gekomen, kan een leerling komen tot een actieve en gemotiveerde leerhouding.

Aan de basisbehoefte relatie wordt tegemoet gekomen. Onze leerlingen gaan met plezier naar school, voelen zich daar gewaardeerd, gezien en gehoord, voelen zich veilig en merken dat ze erbij horen.

Aan de basisbehoefte autonomie wordt tegemoet gekomen door de leeromgeving zo in te richten, dat de leerlingen veel zelfstandig kunnen doen, initiatief kunnen nemen, kunnen samenwerken, van en met elkaar kunnen leren en samen ontdekkingen en leerervaringen kunnen opdoen. Kinderen leren problemen zelf op te lossen en ze leren verantwoordelijkheid te dragen. Het is een continu leerproces.

Aan de basisbehoefte competentie wordt tegemoet gekomen. Alle leerlingen zijn betrokken en nemen actief deel aan de les, ontwikkelen zich en beleven er plezier aan.

Wat verstaan wij onder goed onderwijs?

Goed onderwijs begint met goed opgeleide groepsleerkrachten die tevens gespecialiseerd zijn op gedrag. Onze leerkrachten zijn in staat om een gestructureerd en veilig orthopedagogisch en (ortho)didactisch klimaat neer te zetten waarin onze leerlingen zich gezien voelen. Alle leerkrachten op de Gerhardschool werken met het op maat gemaakte GIP-ADI lesmodel (waarbij GIP staat voor groeps- en individueel gericht pedagogisch en didactisch handelen en ADI staat voor activerende directe instructie), aangevuld met coöperatieve werkvormen.

Er wordt sterk opbrengstgericht gewerkt aan de hand van onze schoolstandaard. Er wordt uitgegaan van hoge verwachtingen op leerling-, groeps- en schoolniveau. Tot en met groep vijf wordt er convergent gewerkt. Vanaf groep zes wordt er divergent gewerkt. Op onze school werken wij met moderne lesmethoden. Verwerkings- en oefenstof voor deze lesmethoden wordt ook in een digitale omgeving aangeboden. Daarnaast wordt het leren ondersteund door concrete materialen. In het schooljaar 2015-2016 is een start gemaakt met het ontsluiten van de arrangementskaarten in ParnasSys met behulp van de ParnasSys-leerlijnmodule. Deze leerlijnmodule past binnen het streven van de Gerhardschool om doelgericht onderwijs te geven.

Om de leervoortgang van onze leerlingen te meten wordt er gebruik gemaakt van de ParnasSys-leerlijnmodule, van methodegebonden toetsen en van Cito-toetsen. De Cito-toetsen worden digitaal afgenomen.

Wij zijn een gecertificeerde Gezonde School op de domeinen "Bewegen & sport" en "Voeding". Dit past binnen de normen en waarden die wij onze leerlingen mee willen geven. Wie voldoende sport en beweegt en gezonde voeding nuttigt kan zich beter concentreren en zit beter in zijn/haar vel. Een ander speerpunt is culturele vorming. Onder leiding van de cultuurcoördinator wordt er een wisselend aanbod van muziek, theater en beeldende vorming verzorgd.

Het team beoogt een lerend team te zijn. Op teamvergaderingen, op studiedagen en op intervisiebijeenkomsten leren wij zoveel mogelijk van en met elkaar. Daarnaast wordt er gewerkt met een inhoudelijk taakbeleid en wordt steeds een maximale koppeling gemaakt tussen individuele ontwikkeling en schoolontwikkeling.

Wat verstaan wij onder goede opvoeding?

Naast het verzorgen van goed onderwijs heeft de Gerhardschool ook een opvoedende rol in de groei en ontwikkeling van onze leerlingen, die opgroeien in een multiculturele samenleving. Deze opvoedende rol is manifest aanwezig in ons onderwijs. De Gerhardschool kenmerkt zich door een krachtig pedagogisch klimaat. Aan de basis van dit klimaat ligt de manier waarop wij onze leerlingen 's ochtends ontvangen, waarop wij buiten spelen, waarop wij de dag afsluiten en het werken volgens de beginselen van Schoolwide Positive Behavior Support (SWPBS, kortweg PBS). Aan de hand van de kernwaarden respect, veiligheid en verantwoordelijkheid is een gedragsmatrix opgesteld voor alle openbare ruimtes die zichtbaar is gemaakt door de gehele school; ook de algemene regels komen aan bod in deze gedragsmatrix. Aan de hand van deze matrix wordt goed gedrag aangeleerd aan onze leerlingen. In het schooljaar 2016-2017 zal de Gerhardschool gaan werken met "PBS in de klas". Onze Gezonde Schoolvignetten "Welbevinden en sociale veiligheid" en "Fysieke veiligheid" sluiten naadloos aan bij onze kernwaarden respect en veiligheid.

Ter stimulering van de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt er gewerkt met de methode Leefstijl. De ontwikkelingsvoortgang op individueel- en op groepsniveau wordt vastgelegd in de leerlijnmodule (vakoverstijgende leerlijn sociaal gedrag) en in de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL). Leerlingen vanaf groep zes vullen zelf ook de SCOL in. Onze leerlingen zijn een volwaardige gesprekspartner. Dit komt ook tot uiting in het werken met de leerlingenraad.

Wat verstaan wij onder goede passende zorg?

Het zorgaanbod van de Gerhardschool zorgt ervoor dat onze leerlingen maximaal profiteren van het onderwijsaanbod. Met behulp van de ontwikkelingsperspectieven, de groepsbesprekingen, de leerlingbesprekingen en de wekelijkse multidisciplinaire overleggen (MDO's) wordt er cyclisch planmatig gewerkt. In de ontwikkelingsperspectieven staan doelen voor de vakoverstijgende leerlijnen sociaal gedrag en leren leren in kindtermen. Deze doelen komen terug in de klassen op de doelenladder en op de tafels van de leerlingen. Deze manier van werken zorgt ervoor dat er wordt geanticipeerd op de onderwijsbehoeften van onze populatie. Specifieke onderwijsbehoeften van (groepjes) leerlingen hebben een plek in de groepsplannen, zoals die een plek hebben in de ParnasSys-leerlijnmodule. Met deze manier van werken willen wij maximaal inspelen op verschillen en overeenkomsten bij onze leerlingen.

Wij investeren in ouderbetrokkenheid. Dit komt onder meer tot uiting in een actieve werving van ouders voor de MR, het organiseren van meerdere ouderavonden per jaar, het werken met de app Klasbord, het afleggen van huisbezoeken en het actief bespreken van de ontwikkelingsperspectieven van onze leerlingen.

De zorgcoördinator geeft leiding aan de Commissie van Begeleiding (CvB) en is het eerste aanspreekpunt zowel intern als extern. De Gerhardschool beoogt maximaal samen te werken met zorginstanties om ons heen, waar mogelijk in school. Voorbeelden hiervan zijn de ouder- en kindadviseur (OKA), de so-poli (samenwerking met de Bascule), fysiotherapie (samenwerking met een externe praktijk) en een naschools sportaanbod in samenwerking met Special Heroes.

Wat verstaan wij onder kans van slagen om te functioneren in de maatschappij van morgen?

Zelfregulering, samenwerken, denkkraft (creatief-, kritisch en oplossingsgericht denken) en een open houding (perspectief nemen van jezelf en van de ander) zijn belangrijke competenties om te kunnen functioneren in de maatschappij van morgen.

Het is de opdracht van de Gerhardschool onze leerlingen maximaal te laten presteren naar vermogen c.q. toe te leiden naar het fundamentele niveau 1F. Onze schoolstandaard voorziet hierin. De uitdaging voor onze school is om hoge verwachtingen bij de leerlingen zelf te stimuleren. Om dit te bereiken wordt er gewerkt vanuit de vakoverstijgende leerlijn leren leren en wordt er onder andere gewerkt met dag- en weektaken. Wij willen hiermee bereiken dat onze leerlingen zich meer verantwoordelijk voelen voor hun eigen ontwikkeling, beter leren te plannen, leren reflecteren en worden gestimuleerd om keuzes te maken. Dit leidt tot een groei in zelfredzaamheid en tot een groei van zelfvertrouwen. Burgerschapsontwikkeling heeft onder meer een plaats in de methode Leefstijl, in PBS, in de wereldoriëntatievakken en in het cultuuraanbod.

Ter ondersteuning van het onderwijsaanbod wordt er maximaal ingezet op de ontwikkeling van ICT-vaardigheden bij onze leerlingen. Wij hebben de beschikking over een moderne ICT omgeving waaronder een portal waarin alle leerlingapplicaties staan horend bij onze lesmethoden. Alle leerlingen hebben de beschikking over een Chromebook. Er wordt gewerkt met een social media protocol voor zowel leerkrachten als leerlingen.

Slogan Gerhardschool

Na het herzien van de missie en de visie in het voorjaar van 2015 heeft het team van de Gerhardschool gebrainstormd over een nieuwe slogan passend bij de nieuwe missie en visie. Wij waren op zoek naar een slogan die past bij ons streven om hoge verwachtingen bij de leerlingen zelf te stimuleren, om onze leerlingen zich meer verantwoordelijk te laten voelen voor hun eigen ontwikkeling, beter te leren plannen, te leren reflecteren en te stimuleren om keuzes te maken. Dit heeft geleid tot onze nieuwe slogan **Leerling aan zet.**

2.3. Beschrijving leerlingpopulatie

Op de Orionscholen zitten leerlingen met cognitieve beperkingen of belemmeringen op de fysieke-, auditieve- of taalspraak- en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Leraren binnen de Orionscholen denken en handelen niet vanuit de belemmeringen, maar vanuit de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Daarom staat in de beschrijving van de populatie de onderwijsbehoefte centraal. Het uitgangspunt bij het bepalen van de onderwijsbehoefte is dat de leerling zichtbaar moeite heeft om de gestelde onderwijsdoelen te bereiken. Door goed te observeren vertaalt de leraar dit naar een specifieke onderwijsbehoefte en stemt daar het didactisch en pedagogisch handelen op af met als doel het leerrendement, het effect van het onderwijs op de leerling te verhogen.

De Gerhardschool is een school voor Speciaal Onderwijs (SO). Onze school biedt onderwijs aan kinderen van 4 t/m 12-13 jaar met (gediagnosticeerde) gedrags-, psychische en/of psychiatrische problemen. De doelgroep bestaat uit leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte op het gebied van gedrag. In DSM-5 termen is de gedragsproblematiek te omschrijven als oppositioneel-opstandige stoornis of normoverschrijdend-gedragsstoornis. In meerdere gevallen is er tevens sprake van een van de volgende stoornissen: ADHD, impulscontrole-stoornissen, een aan autisme verwante stoornis en/of een reactieve hechtingsstoornis.

Het belangrijkste kenmerk van onze leerlingen is de primaire gedragsproblematiek. De leerlingen ondervinden o.a. problemen in de agressieregulatie en in de interactie met hun omgeving. Daarnaast spelen vaak de volgende kenmerken een rol:

- concentratieproblemen, een (zeer) korte spanningsboog, problemen in het aangaan van sociale contacten, lage frustratiedrempel, geringe intrinsieke motivatie, problemen met gezagsverhoudingen, weinig creatief denkvermogen, beperkt inzicht
- beperkte zelfstandigheid

Bijna altijd is er sprake van 'complexe problematiek'. Meestal in combinatie met een beperkt vertrouwen in eigen functioneren en een grote affectieve kwetsbaarheid. Dit uit zich in allerlei gedragsproblemen thuis, op straat maar ook op de basisschool. Veel van de leerlingen hebben een minder realistisch zelfbeeld en hebben moeite om hun gevoelens op een goede manier te uiten. Door de gedragsproblemen dreigt het kind de aansluiting met de maatschappij te missen.

De Gerhardschool heeft expertise opgebouwd ten aanzien van de inrichting van onderwijs vanuit de begeleiding van kinderen met een specifieke onderwijsbehoefte die voortkomen uit leerproblemen, gedrag- en psychiatrische stoornissen.

De school besteedt veel aandacht aan een brede ontwikkeling van de leerlingen. Hierin staan de vakdidactische en leergebiedoverstijgende doelen centraal. Hierin wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de leerlingen en wordt dan ook onderwijs op maat geboden. In de hele school wordt systematisch aandacht besteed aan leergedrag, sociaal gedrag, waarden, normen en omgangsregels. De kinderen wordt geleerd om problemen op een acceptabele wijze op te lossen.

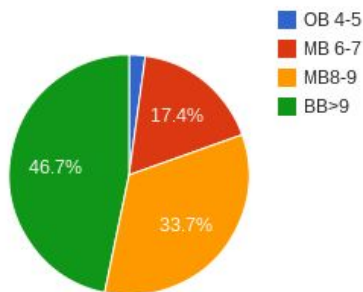
Het is van groot belang dat ouders en school gezamenlijk optrekken. Als er sprake is van verschillende opvattingen dan zal dat het effect hebben op de vorderingen van het kind. Samen betekent ook dat naast de groepsleerkracht er ook allerlei andere experts in de school zijn die helpen tijdens het verblijf op de school. Hierbij doelen we op de teamleiders, zorgcoördinator, psycholoog, maatschappelijk deskundige, en hulpverlenende instanties. Samen staan wij voor onderwijs, zorg en begeleiding van de kinderen op onze school.

Op de Gerhardschool werkt een zeer gemotiveerd team van medewerkers, met expertise op het gebied van onderwijs aan leerlingen met gedragsproblematiek. Een team dat zich met hart en ziel inzet om uit ieder kind het beste naar boven te halen. Om de leerlingen te stimuleren vaardigheden te ontwikkelen, waarmee alle kinderen worden voorbereid op deelname aan de maatschappij van morgen.

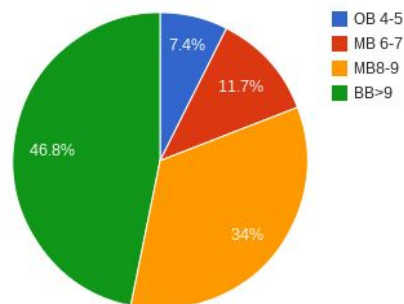

2.4. De diversiteit van de leerlingen in beeld

**Leeftijden leerlingen
Gerhardschool 01-10-2013**

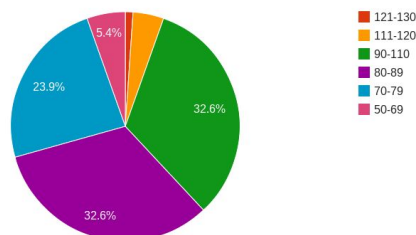
Leeftijd leerlingen Gerhardschool 01-10-2014

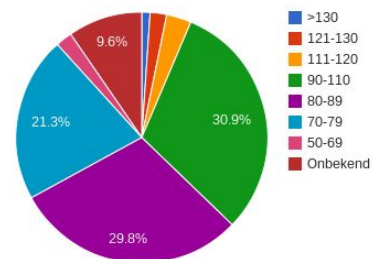
In bovenstaand cirkeldiagram komt naar voren dat bijna de helft van de leerlingen op de Gerhardschool ouder is dan 9 jaar. Dit is het gevolg van het feit dat veel leerlingen pas op latere leeftijd worden doorverwezen naar het speciaal onderwijs. Dit maakt dat de resultaten aan het einde van de schoolloopbaan en daarmee het uitstroomniveau van onze leerlingen voor een belangrijk deel mede bepaald wordt door het resultaat van de vorige school.

Daarnaast valt op dat er op 01-10-2014 meer 4 en 5 jarigen zijn dan op 01-10-2013.

IQ verdeling Gerhardschool 01-10-2013

IQ verdeling Gerhardschool 01-10-2014

Als gekeken wordt naar de IQ verdeling van de leerlingen op de Gerhardschool valt op dat ongeveer 1/3 van de leerlingen een gemiddelde intelligentie heeft (IQ tussen de 90 en 110). Iets minder dan een derde heeft een benedengemiddeld IQ (IQ tussen de 80 en 89) en ongeveer 1/5 functioneert op een moeilijk lerend niveau (IQ tussen de 70 en 79). De verdeling is in beide jaren ongeveer gelijk met als verschil dat er op 01-10-2014 bijna 10% is met een onbekend IQ.

Bij dit diagram dient opgemerkt te worden dat een fors deel van de leerlingen van de Gerhardschool een disharmonisch intelligentieprofiel heeft.

	hoofdproblematiek	1	2	3	4	5	6
--	-------------------	---	---	---	---	---	---

1. externaliserend gedrag vanuit AD(H)D, ODD, CD	43 (47%)	18	15	32	5	3	4
2. externaliserend gedrag vanuit hechtingsproblematiek en/of trauma	37 (40%)	34	18	33	4	3	24
3. externaliserend gedrag vanuit omgevingsfactoren	5 (5%)	5	2	0	1	0	0
4. externaliserend gedrag vanuit leer- of medische problematiek	0 (0%)	0	0	0	0	0	0
5. autistisch spectrum stoornis	7 (8%)	6	1	4	2	0	3
6. internaliserend gedrag (bijvoorbeeld angst en depressie)	0 (0%)	0	0	0	0	0	0

2.5 Relatie tussen onderwijsbehoefte, leeraanbod en het leerproces

In het OPP van de leerlingen van de Gerhardschool wordt bij de afstemming op de individuele onderwijsbehoeften vaak gesproken over het basisarrangement. Daar waar nodig worden er individuele extra onderwijsbehoeften benoemd.

In deze omschrijving van het basisarrangement wordt opgenomen welke onderwijsbehoeften de leerlingen van de Gerhardschool hebben en hoe er tegemoet gekomen wordt aan deze onderwijsbehoeften.

De onderwijsbehoefte staat op de Gerhardschool in directe relatie met de afstemming van het leeraanbod op het niveau van de leerlingen en de kwaliteit van het onderwijsleerproces.

De leraar stemt het leeraanbod en didactisch en pedagogisch handelen af op de grootste groep leerlingen in de groep en differentieert het onderwijsaanbod en het onderwijsproces naar inhoud, leertijd en de aandacht die de leerling nodig heeft om de doelen te behalen.

De onderwijsbehoeften en de aanpak wordt beschreven vanuit 5 domeinen uit het OPP te weten leerstofaanbod, onderwijstijd, (ortho)didactisch handelen, (ortho)pedagogisch handelen en leeromgeving. Bij elk domein zal een algemene beschrijving komen te staan die voor 95 % van de leerlingen van de Gerhardschool geldt. Hierbij houden we rekening met de achtergrond van de leerlingen en de verschillende methodes die er op de Gerhardschool zijn.

Daar waar gesproken wordt over leerkrachten, worden alle volwassenen binnen de school bedoeld. Als gesproken wordt over ouders, worden hier ook verzorgers mee bedoeld.

Leerstofaanbod

- Opdrachten die op niveau zijn
- Opdrachten die niet afleidend zijn
- Opdrachten die overzichtelijk zijn
- Opdrachten die visueel ondersteuning bieden
- Opdrachten die kort en duidelijk zijn
- Opdrachten die zelfstandigheid vergroten
- Opdrachten waarbij succeservaringen worden opgedaan
- Leeractiviteiten die gestructureerd zijn
- Leeractiviteiten die zelfstandigheid kunnen worden gemaakt
- Leeractiviteiten waarbij de leerling om leert gaan met kritiek
- Leeractiviteiten die effectief zijn

Voor de leerlingen is een overzichtelijke opdracht van belang. Dit kan door de opdrachten kort en duidelijk te maken, met eventueel visuele ondersteuning. Om de intrinsieke motivatie van de leerlingen hoog te houden is het belangrijk om te zorgen voor opdrachten die het zelfvertrouwen vergroten, door succeservaringen te laten opdoen. De opdrachten moeten hiervoor op niveau zijn, ze moeten inspelen op de belevingswereld van de leerlingen, maar ook uitdaging bieden.

De leeractiviteiten moeten gestructureerd worden aangeboden. Dit kan het beste door de opdracht in kleinere delen aan te bieden, tussentijds feedback te geven en er zorg voor te dragen dat de activiteit effectief is. Alleen de lessen uit de methode die werken aan de doelen en duidelijk zijn worden gegeven.

Door gebruik te maken van het GIP-ADI lesmodel verloopt de les voorspelbaar en weten leerlingen wat er van hen wordt verwacht. Tijdens de evaluatie van de les wordt aandacht besteedt aan het omgaan met kritiek. Leerlingen krijgen feedback op hun les, zowel gedragsmatig als op het lesdoel. Ook wordt op deze momenten besproken of de les effectief was en het gestelde doel behaald is.

Bij de keuzes van de methodes is rekening gehouden met de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Tijdens de les wordt gestreefd naar het bespreken van één onderwerp. De

opdrachten zijn uitdagend en visueel interessant. Er is een duidelijke structuur in de gekozen methodes, die maakt dat de opdrachten overzichtelijk zijn.

Er wordt gewerkt met dag- en weektaken en de methode Blits! om zelfstandigheid te stimuleren.

Er wordt gebruik gemaakt van digitale citotoetsen. Door de toetsen zo aan te bieden is de toets overzichtelijk en wordt de leerling niet afgeleid door andere opgaven. Aan de hand van deze uitslagen en de resultaten van de methodegebonden toetsen worden de leerlingen ingedeeld in niveaugroepen (talent, basis en intensief), waarbij er convergent wordt lesgegeven op het niveau dat aansluit bij de leerontwikkeling van de individuele leerlingen. In de groepen 7 en 8 zijn er over het algemeen grote niveaoverschillen. In deze groepen wordt zoveel mogelijk convergent gewerkt. Als dit niet mogelijk is, wordt daar waar nodig in deze groepen divergent gewerkt.

Onderwijstijd

- Leertijd is overzichtelijk
- Leertijd geeft voldoende ruimte voor sociaal-emotionele ontwikkeling
- Leertijd geeft expliciet ruimte voor leren leren

De Gerhardschool werkt met een kwartierenrooster, waarbij iedere week hetzelfde programma wordt aangeboden. Er wordt gewerkt met een continuerooster. Hierdoor verlopen alle schooldagen volgens hetzelfde patroon. Daarnaast wordt door het continuerooster de effectieve leertijd vergroot. Aan het einde van de dag zijn de leerlingen minder moe dan voor het continuerooster. De leerlingen van de Gerhardschool hebben een achterstand in de sociaal emotionele ontwikkeling. Om leerlingen hierin te ondersteunen en de zelfstandigheid met betrekking tot het sociale gedrag te vergroten is er dagelijks ruimte ingeroosterd voor de sociaal emotionele ontwikkeling. De Gerhardschool werkt met PBS (Positive Behaviour Support) en met Leefstijl.

(Ortho)didactisch handelen

- Instructie nodig die visuele ondersteuning biedt
- Instructie nodig waarbij wordt voorgedaan en hardop wordt gedaan
- Instructie nodig die zelfstandigheid stimuleert
- Instructie nodig die verlengd is
- Instructie nodig die gestructureerd is
- Instructie nodig die sturing biedt
- Instructie nodig die kort en duidelijk is
- Instructie nodig die stapsgewijs wordt aangeboden
- Instructie nodig die helpt opstarten
- Instructie nodig die ondersteunt in het gedrag

Bij het geven van een goede instructie is het van belang dat de kinderen het doel van de les weten. Dit wordt gedaan door middel van het GIP-ADI model. Hierbij wordt voorkennis terug gehaald, het doel aangegeven en uiteindelijk teruggekoppeld naar het doel. Naast het GIP-ADI model zijn de volgende aspecten belangrijk om toe te passen.

Leerlingen hebben behoefte aan een instructie die gestructureerd is. Dit kan door sturing te bieden, kort en duidelijk uitleg te geven en het stapsgewijs aan te bieden. Daarnaast hebben de leerlingen veel baat bij visuele ondersteuning.

Daarnaast is het belangrijk om verlengde instructie aan te bieden, vooral omdat de leerlingen op verschillende niveaus functioneren. De leerkracht biedt de lessen in drie niveaus (talent, basis en intensief) aan.

De Gerhardschool heeft een duidelijke rode draad door de hele school rondom klassenmanagement. Voor de leerlingen is dit duidelijk en gestructureerd. Er wordt gewerkt met het GIP-ADI model. Bij het GIP model werken we volgens vaste stappen. Deze stappen zijn bij de leerlingen bekend. Het GIP model begint met een startronde bij het zelfstandig

werken. Op die manier wordt ingespeeld op de onderwijsbehoefte bij het opstarten. Bij het ADI model werken we ook met vaste stappen. Dit zijn terugblik, oriëntatie, uitleg, begeleide inoefening, zelfstandige verwerking, evaluatie en terugblik en vooruitblik. In alle klassen zijn de afspraken duidelijk en zichtbaar. Het is belangrijk dat er duidelijke grenzen aangegeven worden en dat er hoge verwachtingen worden uitgesproken naar de leerlingen. Op deze manier ondersteunt de instructie in het gedrag. Het gedrag wordt geëvalueerd door middel van het klassikale beloningssysteem.

Er wordt veel gebruik gemaakt van visuele ondersteuning van de instructie. De methodes zijn allen voorzien van software voor het digibord. De leerkracht doet nieuwe leerstof hardop voor met behulp van het digibord. Er wordt gebruik gemaakt van modellen. Voor verdieping, herhaling en inoefening wordt gebruik gemaakt van leerlingsoftware. Er is zowel software passend bij de methodes als aanvullende software.

(Ortho)pedagogisch handelen

- Leerkracht die complimenteert
- Leerkracht die de betrokkenheid vergroot
- Leerkracht die de leerling helpt opstarten
- Leerkracht die vriendelijk is
- Leerkracht die positief is
- Leerkracht die ondersteunt
- Leerkracht die het zelfvertrouwen vergroot
- Leerkracht die sturend is
- Leerkracht die consequent en beslist is
- Leerkracht die de sterke kant van de leerling naar voren laat komen
- Leerkracht die de leerling om leert gaan met kritiek
- Leerkracht die de leerling individuele aandacht schenkt
- Leerkracht die rust biedt
- Feedback die inspanning / inzet benadrukt
- Feedback die succeservaringen benadrukt
- Feedback die zelfstandigheid bevordert
- Feedback die consequent direct volgt op het gewenste gedrag
- Feedback die positief is
- Feedback waarbij de leerling gemotiveerd blijft

Voor de leerlingen van de Gerhardschool is het van groot belang dat de leerkracht een positieve benadering heeft naar de leerlingen. Dit gebeurt door het geven van complimenten, individuele aandacht te bieden, positief en vriendelijk te zijn. Dit vergroot het zelfvertrouwen van de leerlingen. Daarnaast hebben de leerlingen veel baat bij een gestructureerde leerkracht, daarbij is consequent en beslist zijn van belang. Feedback moet positief zijn. Het moet de inzet, inspanning benadrukken en daarnaast de succeservaringen benadrukken. De feedback moet consequent direct gevolg hebben op het gewenste gedrag.

Een leerling komt goed tot leren als de groep veilig is. Dit gebeurt door in te spelen op acceptatie van elkaar, samenwerking bij opdrachten en positieve feedback te geven. Op school wordt hier zeer bewust aan gewerkt, ook door middel van de methode Leefstijl. Op de Gerhardschool wordt gewerkt met PBS (Positive Behaviour Support). PBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Dit begint bij het gezamenlijk formuleren van de waarden die de school belangrijk vindt. Vervolgens benoemt het schoolteam het gedrag dat past bij deze waarden en leert het de kinderen actief aan. Adequaat gedrag wordt hierna systematisch positief bekrachtigd. Hiermee wordt een veilig en positief schoolklimaat gecreëerd, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs. De schoolafspraken met betrekking tot PBS worden gekoppeld aan de drie basiswaarden van de Gerhardschool, te weten respect, veiligheid en verantwoordelijkheid.

In de groepen wordt gewerkt met een beloningssysteem. Leerlingen worden gestimuleerd om positief gedrag te laten zien. De feedback richt zich zoveel mogelijk op positief gedrag, waardoor de leerling gemotiveerd blijft. Leerlingen worden daarnaast aangesproken op negatief gedrag wanneer dat nodig is. Het gedrag van de leerling wordt besproken door middel van het beloningssysteem. Leerlingen krijgen feedback op hun gedrag. Sommige leerlingen van de Gerhardschool hebben last van agressieregulatieproblematiek. Leerkrachten zijn voorspelbaar in hun handelen en bespreken met leerlingen voor welk gedrag gewenst is. De klassen zijn klein (maximaal 14 leerlingen), waardoor leerkrachten leerlingen veel individuele aandacht kunnen geven. Leerkrachten signaleren agressieregulatieproblematiek vroeg, waardoor zij hier preventief op kunnen interveniëren. Leerlingen kunnen preventief een time out nemen in de time-out hoek in de klas, bij de buurklas en bij uitzondering bij de teamleider. Als de preventieve aanpak niet gewerkt heeft en leerlingen laten agressief gedrag zien, staat bij het handelen de veiligheid van de leerling, medeleerling en de volwassenen centraal. Als het noodzakelijk is om een leerling aan te raken gebeurt dit volgens getrainde methoden.

Leeromgeving

- Groepsgenoten waarmee ze kunnen samenwerken
- Groepsgenoten die de leerling accepteren
- Groepsgenoten die positief reageren
- Klassenmanagement dat overzichtelijk en gestructureerd is
- Klassenmanagement waarbij de leerling geprikkeld wordt
- Klassenmanagement dat de zelfstandigheid vergroot
- Klassenmanagement die duidelijke grenzen aangeeft
- Ouders die sturen en betrokken zijn
- Ouders die liefdevol zijn
- Ouders die ondersteuning bieden
- Ouders die de capaciteiten van de leerling accepteren

Het (ortho)pedagogisch handelen van de leerkracht heeft mede tot doel dat er een veilige leeromgeving gecreëerd wordt voor de leerlingen.

Het GIP-ADI lesmodel maakt dat het klassenmanagement duidelijk en gestructureerd is. De leerling wordt geprikkeld zelfstandig een probleem op te lossen en de zelfstandigheid wordt vergroot.

De lessen van PBS en Leefstijl zorgen voor een leeromgeving waarin leerlingen elkaar accepteren en waarin leerlingen positief op elkaar proberen te reageren. Samenwerken wordt gestimuleerd tijdens alle lessen en er wordt specifieke aandacht aan besteedt tijdens de lessen leren leren.

In de klassen is er een rijke leeromgeving. Op de muren worden verschillende onderwerpen op een visuele manier onder de aandacht van leerlingen gehouden.

De doelenladder maakt dat ook de doelen op het gebied van sociaal gedrag en leren leren visueel aanwezig zijn in de leeromgeving. Op de doelenladder kan de leerling de vooruitgang zien en de leerling weet aan welk doel hij of zij op dit moment werkt.

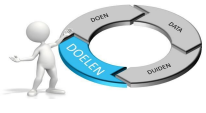
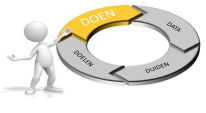
Ouders zijn van groot belang in de leeromgeving van de leerlingen. Ouders worden op verschillende manieren op de hoogte gehouden over de ontwikkeling van hun zoon / dochter. Naast de reguliere oudercontactmomenten (OPP gesprekken, ouderavond, huisbezoek) maken leerkracht en ouder individuele afspraken omtrent het contact houden (contactschriftje, mailcontact, telefonisch contact). Ouders worden op deze manier betrokken bij het onderwijs en kunnen adequaat inspelen op de behoeften van de leerlingen.

3 De inrichting van de basisondersteuning

De kwaliteit van de basisondersteuning binnen de Orionscholen is gebaseerd op het toezichtskader van de inspectie voor het (voortgezet) speciaal onderwijs. Alle scholen werken opbrengstgericht en cyclisch aan de interne kwaliteit van het onderwijsaanbod, de ondersteuningsstructuur en de professionalisering van de leraren.

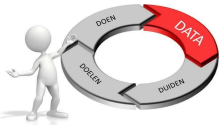
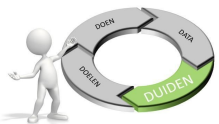

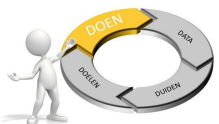
3.1. Het onderwijsaanbod

Het onderwijsaanbod binnen de school stelt alle leerlingen in staat om de doelen te bereiken die binnen hun mogelijkheden liggen. Het onderwijsaanbod wordt gezien als bagage voor de toekomst

 <p>DATA</p> <p>Bijlage 3.1-1: schoolstandaard</p>	<p>Binnen de Orionscholen is het onderwijs ingericht in verschillende leerroutes gericht op de uitstroombestemmingen van de leerlingen. Het leeraanbod binnen deze leerroutes is afgestemd op de diversiteit van de populatie en is ingericht in gedifferentieerde onderwijsarrangementen waarin de leertijd, het leerinhoud, de instructie, de leertijd en het leerproces zijn afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerlingen.</p>
 <p>DUIDEN</p> <p>Bijlage 3.1-2: voorbeeld van een schoolanalyse</p>	<p>Het onderwijsaanbod wordt jaarlijks geëvalueerd vanuit de leerlingresultaten op schoolniveau, groepsniveau en leerlingniveau en aangepast of herzien waar nodig.</p> <p>Iedere locatie organiseert jaarlijks:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1x evaluatie op schoolniveau 2x evaluatie op groepsniveau 2x evaluatie op leerlingniveau
 <p>DOELEN</p> <p>Bijlage: 3.1-3 voorbeeld leerlijnoverzicht</p>	<p>De tussen- en einddoelen in de leerroutes zijn vastgelegd en daarmee is ook vastgesteld welke streefdoelen de school wenst te halen met leerlingen. De school hanteert doorlopende leerlijnen voor alle vakgebieden en werkt planmatig aan de doelen in deze leerlijnen. De leerlingen worden afhankelijk van hun mogelijkheden en onderwijsbehoefte geplaatst in een leerroute. De uitstroombestemming de tussen- en einddoelen, het te verwachten leerrendement en de onderwijsbehoeften wordt in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.</p>
 <p>DOEN</p> <p>3.1-4 groepsplan +evaluaties</p> <p>3.1-5 Voorbeeld opp</p>	<p>De leraar biedt het leeraanbod aan in een basisarrangement gebaseerd op de onderwijsbehoefte van de grootste groep leerlingen. De leraar organiseert het onderwijs op zo'n manier dat er ruimte ontstaat voor differentiatie in instructie, verwerking en ondersteuning van leerlingen. We onderscheiden een basis- (zeer) intensief en een verdiept leeraanbod. In een arrangementenkaart/groepsplan zijn de doelen, de differentiatie, de werkwijze en planning en de evaluatie opgenomen. Voor iedere leerling wordt een ontwikkelingsperspectief vastgesteld waarin wordt beschreven aan welke doelen wordt gewerkt en wat het perspectief van de leerling is.</p>

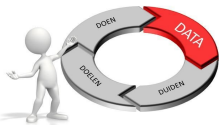
3.2. De ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur in de school is zo ingericht dat de leerrendement en onderwijsbehoefte van de leerlingen constant in beeld is. Het effect van onderwijsaanbod wordt nauwlettend gevolgd om de toekomstmogelijkheden van de leerlingen te versterken en vergroten.

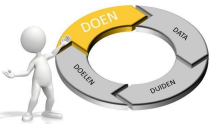
 <p>DATA Bijlage 3.2-1 voorbeeld groepsresultatenoverzicht</p>	<p>De opbrengsten / het leerrendement van de leerlingen worden op een betrouwbare en inzichtelijke wijze in beeld gebracht op schoolniveau, groepsniveau en leerlingniveau in een toegankelijk leerlingvolgsysteem en een ontwikkelingsperspectief per leerling. Alle leraren verzamelen de leerlingresultaten en zijn in staat de gegevens te interpreteren en de relatie te leggen met de inrichting van het onderwijs en het ontwikkelingsperspectief van de leerlingen.</p>
 <p>DUIDEN Bijlage 3.2-2 format groepsplanbespreking Bijlage 3.2-3 format leerlingbespreking</p>	<p>Het effect van het onderwijs op de resultaten van de leerlingen wordt tenminste 2x per jaar geanalyseerd en geëvalueerd in groeps- en leerlingbesprekingen. In de school is een multidisciplinair overleg ingericht. Dit is een intern team van deskundigen die de leraar en directie ondersteunt bij het analyseren van het effect van het onderwijs op de leerlingen en vanuit deze analyse verbeterpunten van het onderwijs t.a.v. van de leerling, de groep of de school formuleert.</p>
 <p>DOELEN Bijlage: 3.2-3 format ontwikkelingsperspectief Bijlage: 3.2-4 criteria voor het bepalen van het ontwikkelingsperspectief</p>	<p>De bovenstaande analyse heeft meerdere doelen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Het opstellen, herzien of bijstellen het ontwikkelingsperspectief van de leerling ; 2) Bijstellen en aanpassen van aanpak (leerinhoud, leertijd enz.) voor de leerling ; 3) De leerling te plaatsen in het juiste arrangement (basis- intensief- verdiept); 4) Het herzien van de inrichting van het leeraanbod en het leerproces in de verschillende onderwijsarrangementen; 5) Het opstellen van een verbeterplan binnen een van de leergebieden of gericht op de professionalisering van de leraar.
 <p>DOEN Bijlage 3.1-5 procedure voor de startende de zittende en de vertrekkende leerling bijlage 3.1-8 handelingskalender</p>	<p>De school hanteert vaste procedures voor het vaststellen en monitoren van de vorderingen van de leerlingen. In een handelingskalender zijn alle acties gepland van de leraar, de IB, de teamleider en het intern Multi disciplinair overleg in de jaarlijkse onderwijscyclus voor de binnenkomende leerlingen, de zittende leerlingen en de uitstroomleerlingen. Onderdeel van deze handelingskalender is een toetskalender</p>

3.3. De professionalisering van de leraren

Binnen Orion is werken aan een professionele leergemeenschap een structureel onderdeel van het onderwijs. De onderwijsprofessionals werken samen aan een zo hoog mogelijk effect van het onderwijs op de leerresultaten van de leerlingen in de vakdidactische en vakoverstijgende leergebieden. Aan de didactische en pedagogische competenties van de leraren worden binnen Orion hoge eisen gesteld en er wordt cyclisch gewerkt aan de kwaliteit van het leren (aanbod en inhoud).

 <p>DATA</p>	<p>Er wordt jaarlijks een nulmeting gedaan van de didactische, organisatorische en pedagogische competenties van leraren. De competenties zijn schriftelijk vastgelegd per locatie en kunnen vergeleken worden met de landelijke bekwaamheidseisen voor registerleraar. Op onderdelen van het onderwijsleerproces, zoals het lesmodel, worden specifieke metingen ingezet om verder inzicht te krijgen in de competenties.</p>
--	--

<p>Bijlage 3.3-1 nulmetingen</p> <p>Bijlage 3.3-2 andere metingen</p>	
 <p>DUIDEN</p> <p>Bijlage 3.3-3: analyse nulmetingen</p>	<p>De nulmetingen worden geanalyseerd met de leraren en vergeleken met de landelijke standaarden. Hoeveel procent van de leraren voldoet aan de standaarden? Hoeveel procent van de leraren zit boven de standaarden? Hoeveel procent van de leraren zit onder de standaarden? En wat is het zichtbaar effect op de leerlingen?</p>
 <p>DOELEN</p> <p>Bijlage 3.3.-4: format gedifferentieerd professionaliseringsp lan</p> <p>Bijlage 3.3-5: format persoonlijk professionaliseringsp lan</p>	<p>De professionaliseringsdoelen voor het team en de individuele leraren vastgelegd in een gedifferentieerd professionaliseringsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doelen voor excellente leraren • Doelen voor de leraren die voldoen aan de basiscompetenties • Doelen voor leraren die niet voldoen aan de basiscompetenties <p>Het gewenste leraargedrag wordt in concrete afspraken vastgelegd. In de beschrijvingen is zichtbaar dat het didactisch, pedagogisch en organisatorisch gedrag van de leraar afgestemd is op de toenemende zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de leerling. De school formuleert op deze wijze een standaard voor de kwaliteit van de leraar en legt de relatie met de opbrengsten van de leerlingen.</p>
 <p>DOEN</p> <p>Bijlage 3.3-6 observatieformuliere n</p> <p>Bijlage 3.3.7 gesprekkencyclus</p>	<p>Alle leraren worden jaarlijks tenminste 2x geobserveerd en hebben een begeleidingsgesprek met een intern begeleider/teamleider In een gesprekkencyclus van beoordeling en functioneringsgesprekken wordt het behalen van de gestelde doelen systematisch besproken. Alle leraren werken als team en individueel systematisch aan de verbetering van de vaardigheden in een persoonlijk professionaliseringsplan De organisatie bespreekt deze vanuit twee gezichtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsverbetering van het onderwijs • Professionaliseringsbehoefte van de leraar

3.4. Taken en verantwoordelijkheden binnen de ondersteuningsstructuur

De leraar

- is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers
- stelt een groepsplan op, waarin de pedagogische aanpak en het leerstofaanbod is beschreven.
- stelt voor elke leerling een ontwikkelingsperspectief op
- handelt vanuit het groepsplan en ontwikkelingsperspectief
- geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren
- is duidelijk op de hoogte van en gebruikt onderwijskundig verantwoorde methoden
- stelt duidelijke (minimum)doelen
- geeft effectieve instructie en verwerkingsopdrachten
- voert een goed klassenmanagement
- hanteert een leerlingvolgsysteem
- schept een positief werkklimaat
- hanteert een flexibele klassenorganisatie
- werkt samen met collega's en vraagt om hulp indien nodig
- evalueert regelmatig de vorderingen van de leerlingen
- signaleert een leerling die opvalt in zijn ontwikkeling en/of leervorderingen
- kan de juiste toets- en observatie-instrumenten kiezen en toepassen
- kan de uitkomsten van deze toets en observatie helder weergeven (verslag doen)
- herkent vroegtijdige leerproblematiek
- begeleidt indien aanwezig de stagiaire
- heeft indien nodig contact met externe zorg
- kan een handelingsplan opstellen en uitvoeren
- kan de uitvoering van dit plan evalueren
- schrijft voor alle leerlingen een rapport
- gaat bij iedere leerling op huisbezoek

De leerkracht bewegingsonderwijs

Voor de leerkracht bewegingsonderwijs gelden veel van bovenstaande punten. Specifiek is zijn kennis en vaardigheden rond bewegingsonderwijs. Hij / zij is verantwoordelijk voor dat specifieke onderdeel van het onderwijs dat op de Gerhardschool gegeven wordt.

De onderwijsassistent

De assistent voert onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht de taken uit die voortvloeien uit de rol als ondersteuner van de groepsleerkracht.

De assistent is, net als de leerkracht, op drie terreinen werkzaam.

- Verricht routinematig onderwijsinhoudelijke taken voor één of een klein groepje leerlingen en ondersteunt op deze wijze de leerlingen in de classesituatie
- Assisteert daarnaast bij het uitvoeren van de IOP's voor individuele leerlingen of het uitvoeren van specifieke (trainings)programma's voor kleine groepjes
- Verricht overige werkzaamheden die verband houden met de functie

De teamleider

De teamleider verzorgt werkbegeleiding en coaching voor leerkrachten en is betrokken bij de leerlingzorg. De teamleider is het aanspreekpunt voor leerkrachten en CvB-leden en heeft op afspraak contact met externen.

Verder maakt de teamleider deel uit van het managementteam. Hij/Zij overlegt met directie over knelpunten betreffende groepen en leerlingen, actuele zaken en gewenste ontwikkelingen op het gebied van methoden en middelen. Ook neemt de teamleider deel aan de groepsbesprekingen, MT overleg en het MDO.

Indien wenselijk kan de teamleider betrokken worden bij gesprekken met ouders.

Naast al deze taken vervult de teamleider een rol als achterwacht. Hij/Zij geeft leerlingen

de mogelijkheid even tot rust te komen.

Coördinerend

- treedt op als kenniscoördinator binnen de school.
- stelt toetskalender op
- verzorgt toetsbatterij en –materialen
- verzorgt jaarlijks verslag over de leeropbrengsten van de school
- bevordert ontwikkeling en naleving van leerlijnen
- neemt deel aan managementteam overleg
- zit het bouwoverleg voor
- coördineren verticale uitstroom

Begeleidende en coachende activiteiten

Geeft werkbegeleiding en coaching aan leerkrachten met betrekking tot:

- opstellen van teksten voor en uitvoeren van het groepsplan
- opstellen van teksten voor en uitvoeren van het IOP
- opstellen van teksten voor en uitvoeren van de werkafspraken
- bij alle leerkrachten werkbegeleiding en coaching met betrekking tot het les geven aan cluster vier leerlingen
- professionele ontwikkeling van de leerkracht (kennis van de doelgroep, vaardigheden in omgaan met doelgroep, toetsafname en klassenmanagement, deskundigheidsbevordering in brede zin)
- bevorderen van individueel en collectief leren op school.
- adviseren en begeleiden bij gedrags- en werkhoudingsproblematiek
- ondersteunen en adviseren bij gebruik van hulpmiddelen
- gesprekken voeren met leerkracht en/of directie, met ouders en diverse hulpverleners
- is aanwezig bij functioneringsgesprekken van de leerkrachten
- neemt groepen over in geval van ziekte of afwezigheid van de leerkracht

Innoverende taken

- bevordert in brede zin de ontwikkeling van de school
- signaleert en analyseert sterke en zwakke punten van het onderwijsaanbod
- draagt bij aan zorgvuldige innovatie van methoden
- houdt actuele ontwikkelingen aangaande zorgverbreding bij
- doet voorstellen ter verbetering van zorgverbreding

De zorgcoördinator

De zorgcoördinator heeft de volgende taken binnen de school:

- organiseert en leidt groepsbesprekingen
- volgt zowel het interne als het externe zorgaanbod voor de leerlingen
- voorzitter van de Commissie voor Begeleiding
- organiseert en leidt het multidisciplinair overleg
- mede op basis van de groepsoverzichten een schooloverzicht (van leerlingontwikkelingen) maken en bespreken in het team. Aan de hand van deze bespreking worden korte termijn verbeterdoelen opgesteld
- het ontwikkelen van een lange termijn visie op onderwijs
- het ondersteunen van de teamleiders bij het maken van en de analysering van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem
- het bewaken van de kwaliteit van de zorg.
- laten evalueren en bewaken van de continuïteit van het leerlingvolgsysteem en de schoolverbetering
- coördinatie aanmeldingen
- schrijven integratief beeld bij binnenkomst van nieuwe leerlingen
- signaleert en analyseert sterke en zwakke punten van het onderwijsaanbod.
- doet voorstellen ter verbetering van zorgverbreding.
- houdt actuele ontwikkelingen aangaande zorgverbreding bij.
- bevordert in brede zin de ontwikkeling van de school.

- neemt deel aan managementteam overleg
- coördinatie herindicaties
- afstemmingsgesprek met leidinggevende van externe CvB leden
- aanspreekpunt voor leerkrachten in verband met algemene zorgen over een leerling

De gedragsdeskundige

- Neemt deel aan het MDO
- Geeft tijdens de groepsbesprekingen, op basis van beschikbare dossierinformatie en observaties in de klas, een beeld van het functioneren van de leerling op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied, de doelen van de leerling en de aanpak die hiervoor nodig is. Hierbij wordt rekening gehouden met het psychiatrisch beeld.
- Observeert maandelijks in alle klassen. Deze observaties worden nabesproken met de leerkracht. Doelen zijn het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen en het ondersteunen van het handelen van de leerkracht in de klas.
- Daar waar nodig kan de gedragsdeskundige een leerkracht begeleiden bij ingewikkelde problematiek van een leerling.
- Neemt zitting in de CvO
- Verricht psychodiagnostisch onderzoek met het verhelderen of completeren van het diagnostisch / psychiatrisch beeld van de leerling en de daarmee samenhangende pedagogisch-didactische behoeften.
- Verzorgt rapportage voor de herindicaties
- Verzorgt rapportage voor horizontale en verticale uitstroom
- Bespreken onderzoek en rapportage met ouders
- Contact met GGZ instellingen als het gaat om doorverwijzing of behandeling.
- Incidenteel kunnen er korte begeleidingstrajecten van leerlingen plaatsvinden

De schoolmaatschappelijk deskundige

- Neemt deel aan het MDO
- Neemt deel aan de groepsbesprekingen
- Geeft een beeld van de leerling met kinderpsychiatrische problematiek in zijn gezinssysteem en omgeving.
- Voert kennismakingsgesprekken met de ouders of verzorgers van nieuwe leerlingen. Er wordt een omschrijving gegeven van hoe het kind en zijn gezin / omgeving elkaar beïnvloeden en welke vorm van behandeling / begeleiding er eventueel nodig is.
- Gezinsdiagnostiek
- In sommige gevallen een kort begeleidingstraject met behulp van gesprekken op school
- Voert acties uit nav groepsbesprekingen en MDO's
- Aandachtsfunctionaris kindermishandeling

De jeugdarts

- Geeft op basis van medisch onderzoek weer hoe somatiek van de leerling en diens kinderpsychiatrisch beeld met elkaar kunnen samenhangen.
- Tweejaarlijkse herhalingsonderzoek
- Kennismakingsonderzoek
- Eindonderzoek

De directeur

In relatie met dit zorgplan is de directie eindverantwoordelijke voor de zorg en het onderwijsniveau in de school.

De taken zijn:

- in sommige gevallen aanspreekpunt voor ouders
- op afroep aanwezig bij groepsbesprekingen en multidisciplinair overleg
- strategisch in te zetten bij gesprekken met ouders en afstemmingsgesprekken
- ondersteuning in de pedagogische aanpak van leerlingen wanneer de teamleiders niet beschikbaar zijn
- standaarden vaststellen waaraan de school moet voldoen

- een positief (werk)klimaat creëren voor leerling, leerkrachten en ouders
- mede op basis van de groepsoverzichten een schooloverzicht (van leerling-ontwikkelingen) maken en bespreken in het team. Aan de hand van deze bespreking worden korte termijn verbeterdoelen opgesteld
- het ontwikkelen van een lange termijn visie op onderwijs
- het ondersteunen van de teamleiders bij het maken van en de analysering van een trendanalyse uit de gegevens van het leerlingvolgsysteem
- het bewaken van de kwaliteit van de zorg.
- laten evalueren en bewaken van de continuïteit van het leerlingvolgsysteem en de schoolverbetering

Het multidisciplinaire overleg

Tijdens het multidisciplinaire overleg worden leerlingen besproken waarbij gedacht wordt aan het inzetten van extra hulp buiten de school. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan diagnostisch onderzoek, behandeling in de GGZ of begeleiding vanuit de jeugdhulpverlening.

Bij dit overleg is, naast de ouders, een afvaardiging van de school aanwezig. Daarnaast is de jeugdarts en de ouder-kindadviseur aanwezig. Op deze manier kunnen ouders meedenken over de benodigde hulp voor hun zoon of dochter. Daarnaast zitten de mensen die een verwijzing kunnen doen ook direct aan tafel.

De casuïstiekbespreking

Tijdens de casuïstiekbespreking wordt 1 leerling besproken. Er wordt gekeken naar de situatie op school en naar wat er op school gedaan kan worden om beter tegemoet te kunnen komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Tijdens de casuïstiekbespreking wordt gebruik gemaakt van de uitgangspunten, zoals die zijn geformuleerd in handelingsgericht werken.

4 De inrichting van de extra ondersteuning

4.1. Leerlingen verschillen in ondersteuningsbehoefte

De extra ondersteuning is in het speciaal onderwijs sterk verweven met de basisondersteuning. In de basisondersteuning zijn preventieve interventies ingebed in het orthopedagogisch- didactisch handelen van de leraren, maar ook in de inrichting van de werkplekken in het gebouw, de regels en afspraken en het onderwijsleerproces

De extra ondersteuning beschrijft in het speciaal onderwijs de specifieke mogelijkheden voor ondersteuning die verder gaan dan de basisondersteuning.

Vanaf de eerste schooldag verschillen leerlingen van elkaar in mogelijkheden, kennis, vaardigheden, attituden en motivatie over wat onderwezen gaat worden. Sommige kinderen kunnen eind groep 3 al goed lezen, terwijl voor andere kinderen het leren lezen in leerjaar 4 nog veel tijd en ondersteuning vraagt.

De basisondersteuning op scholen wordt ingericht volgens een onderwijsleerproces dat leerlingresultaten van de grootste groep leerlingen positief beïnvloedt. Er is veel onderzoek gedaan naar de relatie tussen de onderwijstijd en de leerresultaten. De onderste 10% van de leerlingen heeft 2,5 tot 6 keer zoveel tijd nodig om iets te leren dan de bovenste 10% van de leerlingen (Cox&Cuthry 2001). Differentiëren in onderwijstijd is dus van groot belang. Ook het op tijd signaleren van leerproblemen is een grote preventieve factor voor leerproblemen. De achterstand die de leerling heeft opgelopen is soms te groot om te overbruggen met gerichte onderwijsactiviteiten.

Als laatste is de duidelijke relatie tussen het oplopen van een leerachterstand en gedragsproblemen in wetenschappelijk onderzoeken aangetoond. De leerachterstand beïnvloedt het sociaal emotioneel functioneren van de leerlingen en tast in hoge mate het zelfbeeld en het zelfvertrouwen aan waardoor de leerlingen gedragsproblemen of vermijdingsgedrag kunnen gaan vertonen.

Gedrag wordt binnen onze school gezien als een vorm van communicatie. Het kind wil met zijn of haar gedrag iets duidelijk maken. De leraren binnen de Orionscholen zijn erop gericht de boodschap achter het gedrag te ontcijferen en vervolgens de juiste aanpak voor de leerling te bepalen.

De vraag is 'wanneer is gedrag echt probleemgedrag?'

Bij het vaststellen van probleemgedrag zijn de leraren en deskundigen in eerste instantie bezig om in beeld te krijgen hoe vaak het gedrag zich voordoet, in welke situaties en wat de gevolgen van het gedrag zijn voor de leerling en de omgeving.

Na het signaleren van probleemgedrag is het analyseren van gedrag van de leerling met probleemgedrag de volgende stap. Hierbij observeert de leraar of de deskundige objectief wat er gebeurt met betrekking tot gedrag en maakt een gedragfunctieanalyse.

De Interventies binnen de school zijn gericht op:

- het positief versterken van gewenst leer- werk en sociaal gedrag;
- het verminderen van ongewenst leer- werk en sociaal gedrag door negeren en/of visuele feedback;
- het helder maken van de consequenties van ongewenst leer- werk of sociaal gedrag voor de ander en voor de leerling zelf.

4.2. Deskundigen in de school en de ketenpartners

Inzet van formatie voor de basisondersteuning en extra ondersteuning

Totale formatie van de school	16,2 WTF
Totale formatie schoolleiding	6,1%
Totale formatie basisondersteuning - De basisondersteuning is alle formatie die wordt ingezet op de basisondersteuning in de groep	61,7%
Totale formatie begeleiding leraren in de basisondersteuning (IB enz)	12,2%
Totale formatie extra ondersteuning	38,3%
* Gedragsspecialist (3 universitair opgeleide gedragsdeskundigen): WTF 1,7	10,5%
Het team van de Gerhard beschikt onder meer over 7 Master (SEN) opleidingen.	
* Leesspecialist	een gespecialiseerde groepsleerkracht
* Rekenspecialist	een gespecialiseerde groepsleerkracht
* Motorische ondersteuning	vakleerkracht bewegingsonderwijs

De samenwerking met ketenpartners

De Bascule

Een speciale samenwerkingsrelatie hebben we met academisch centrum voor kind- en jeugdpsychiatrie De Bascule. Sommige kinderen stromen uit naar dagbehandeling van de Bascule of krijgen deeltijdbehandeling. De kinderen die naar de deeltijdbehandeling gaan, krijgen zowel onderwijs binnen de Gerhardschool als een gedeelte van de week behandeling op een afdeling van de Bascule. Deze leerlingen zijn twee dagen per week afwezig in verband met de behandeling die zij dan krijgen op de Bascule. Het kan ook zo zijn dat leerlingen voor langere tijd voltijd naar de Bascule gaan en daarna weer terugkomen op de Gerhardschool.

Redenen van verwijzing naar de Bascule zijn onder andere:

- Uitvoeren van diagnostiekaanvragen
- Het aanbieden van individuele behandeltrajecten aan de kinderen en/of hun ouders. Bv: psychomotorische therapie, traumatherapie, speltherapie
- Het aanbieden van opvoedingsondersteuning aan ouders die kampen met opvoedingsvragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van verschillende methodes; PMTO, PIT, Triple P
- Medicatietrajecten inzetten en begeleiden
- Gezinsbehandeling
- Kinderen vanuit het MTFCP worden regelmatig bij ons op school geplaatst

Jeugdbescherming regio Amsterdam en Veilig thuis

Jeugdbescherming regio Amsterdam (JBRA) gaat uit van de rechten van het kind op een veilige opvoeding. Kinderen moeten kunnen opgroeien tot een gezonde en evenwichtige volwassene die volwaardig kan meedoen in de maatschappij.

Voor alle externe (jeugd)hulpverlening moet een verwijzing ('indicatie') komen. Een gezinsmanager van JBRA schrijft een plan van aanpak. In dit plan van aanpak staat ook de verwijzing ('indicatie') naar de juiste vorm(en) van zorg. Er zijn meerdere vormen van hulp

die alleen met verwijzing geregeld kunnen worden. Dit kan zorg zijn van de Jeugd- en Opvoedhulp (zie www.jeugdhulpwijzer.nl), maar ook van de GGZ of schulphulpverlening. De gezinsmanagers van BJAA onderzoeken met de ouders hoe zij hen kunnen ondersteunen, opdat zij zelf en zonder hulp weer verder kunnen met hun kind. Zij begeleiden hen bij het werken aan een oplossing en het realiseren van een veilige ontwikkeling en opvoedingssituatie. JBRA streeft ernaar volledig gezinsgericht te werken en kijkt niet alleen naar het kind, maar naar het gehele gezinssysteem. Waar mogelijk benutten zij daarbij de sociale omgeving van b.v. familieleden, kennissen of buurtbewoners.

De jeugdbescherming onderneemt direct actie wanneer kinderen in de knel zitten. Het gaat hierbij om kinderen die fysiek, verbaal of seksueel mishandeld worden, maar ook om kinderen die het ontbreekt aan gezag, structuur en geborgenheid. Bureau Jeugdzorg zorgt ervoor dat de juiste stappen worden gezet om deze bedreigingen van hun veiligheid weg te nemen. JBRA is er voor kinderen van 0 tot 18 jaar, maar de inzet kan soms worden voortgezet tot 23 jaar.

Medewerkers van JBRA bieden zelf geen hulp, maar zorgen ervoor dat het resultaat voor een kind van een veilige opvoedingssituatie bereikt wordt. Zij zijn vast aanspreekpunt voor het gezin, coördineren de zorg voor het gezin en zorgen ervoor dat alle betrokken partners één aanpak hanteren. Zij werken volgens het principe één gezin, één plan, één medewerker.

Redenen van verwijzing zijn onder andere:

- indien hulp niet van de grond komt kan er een melding gedaan worden bij JBRA
- op het moment dat er vragen zijn over de veiligheid van een leerling kan er een melding gedaan worden bij Veilig thuis. Hiervoor wordt de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld ingezet. Dit kan leiden tot een melding. Dit is altijd met ouders besproken voordat de melding gedaan wordt.
- Veel van onze leerlingen hebben al een contactpersoon bij JBRA. Deze wordt door SMD nauw betrokken bij het gehele onderwijstraject om de samenwerking met ouders zo optimaal mogelijk te maken.

Altra Thuis op School (AToS)

Via Altra is een gezinsbegeleider aan de school verbonden. Dit aanbod richt zich op het begeleiden van de ouders van leerlingen van onze school. Hierbij staat opvoedingsondersteuning centraal, maar de AToS medewerker ondersteunt ouders ook waar nodig op andere gebieden. Hierbij kan gedacht worden aan financiën, huisvesting, contacten met andere instanties e.d. Daarnaast werkt de AToS medewerker met het kind individueel op school. Hierbij werkt zij met elementen uit de rots/water training, het IK boek, sociale vaardigheidstraining enz. De kracht van deze vorm van begeleiding is dat de driehoek school, thuis en vrije tijd met elkaar verbonden worden. De AToS medewerker heeft ruimte voor het begeleiden van acht gezinnen. De CvB kan de AToS medewerker inzetten wanneer dit nodig is. Er wordt dan door de schoolmaatschappelijk deskundige een verwijzing gevraagd bij Bureau Jeugdzorg en in sommige gevallen kan er een directe verwijzing plaatsvinden via de schoolarts in het kader van de transitie jeugdzorg. Er is wekelijks overleg met de AToS medewerker, waarbij zowel de lopende casussen als de eventuele nieuwe aanmeldingen worden besproken.

Redenen om te verwijzen naar AToS zijn onder andere:

- complexe opvoedingsvragen
- vele falende hulpverleningstrajecten in het verleden
- weerstand bij ouders
- er liggen opvoedingsvragen en tevens een hulpvraag voor de leerling
- meer zicht krijgen op het gedrag van een leerling op alle leefgebieden
- Onderzoeken welke hulpverlening/behandeling wenselijk is voor het gezin

SO poli Bascule

Binnen de Gerhardschool is een polikliniek van de Bascule gevestigd. 1 dag per week is er een behandelaar van de Bascule aanwezig om leerlingen te behandelen. De behandeling van deze leerlingen richt zich op 'disfunctioneren op school'. De doelstelling hierbij is het

verminderen en/of compenseren van ernstige risicofactoren bij kinderen met een combinatie van psychiatrische problematiek en/of schoolproblemen. De aanmelding bij de SO poli van de Bascule gaat via het CVB overleg. Na dit overleg wordt er contact gezocht met ouders en schrijft de schoolarts een verwijzing.

Redenen om te verwijzen naar de SO Poli zijn onder andere:

- het uitvoeren van zeer complexe diagnostiekvragen
- het stellen van diagnoses waarbij ouders veel weerstand ervaren om ergens naar toe te gaan buiten school
- het bieden van een faalangstreductie trainen
- leerlingen kunnen een agressieregulatie training op school volgen. Dit is een individueel traject
- begeleiden bij ernstige lees en reken problemen denk aan dyslexie en dyscalculie
- de overstap naar het VO te ondersteunen aan leerlingen door ze aan het eind van groep 8 deel te laten nemen aan het Overstap project.

4.3. De inrichting van het gebouw en de onderwijsbehoefte

Kinderen van de Gerhardschool gaan naar school om te leren. Leren rekenen, leren lezen en leren sociaal omgaan met elkaar. Op school is lesmateriaal aanwezig waaruit de kinderen kunnen leren. Op school is ook een leraar die de kinderen begeleidt en helpt bij het leren. Maar hoe ziet het schoolgebouw er zelf uit? Ook het schoolgebouw maakt integraal onderdeel uit van het leerproces. Zodoende kan ons schoolgebouw en haar inrichting de prestaties en ervaringen van leerlingen beïnvloeden.

Ons schoolgebouw heeft als primaire doel onderwijs te faciliteren voor leerlingen. In het geval van het SO gaat dit om kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Zij zijn de eindgebruikers van het gebouw en het doel zou moeten zijn deze eindgebruiker, zoveel mogelijk in het leerdoel te ondersteunen. Bij de inrichting van de school dienen we daarom rekening te houden met de specifieke behoeften van de populatie.

Een gebouw schept kaders. Deze kaders zijn, als ze eenmaal gebouwd zijn, niet gemakkelijk aan te passen. Als je gaat kijken naar onderwijs, is er juist veel behoefte aan flexibiliteit. De ene keer moeten leerlingen geconcentreerd werken, de andere keer moet er ruimte zijn om contact te maken met mede leerlingen en weer een andere keer is het tijd voor feest. Verschillende leerdoelen vereisen verschillende leerstrategieën, verschillende leerstrategieën vereisen verschillende leeromgevingen. Daarnaast dienen we rekening te houden met de speciale behoeften van het gedragsmoeilijke kind. Dat doen we door rekening te houden met basale behoeften van onze leerlingen:

- prikkelarme omgeving
- overzichtelijke inrichting
- stevig meubilair
- ruimte
- opgeruimd/schoon
- veel visuele ondersteuning
- time out voorziening

De Gerhardschool probeert bij de inrichting van de klaslokalen zoveel mogelijk in te spelen op de verschillende behoeften die er gedurende een lesdag ontstaan.

Onze leerlingen nemen waar met al hun zintuigen. Hier maken we dan ook gebruik van. Zicht krijgt veel aandacht, wat logisch is omdat dit het dominante zintuig is, maar er is ook veel aandacht voor temperatuur en luchtvochtigheid, ook deze twee hebben een effect op de leerprestaties van kinderen.

4.4. Extra ondersteuning beschreven in interventiekaarten

Veel leerlingen in het speciaal onderwijs hebben een combinatie van leer- en gedragsproblemen.

Een kind met een leerprobleem is binnen de Orionscholen geen probleemkind, maar een kind dat vaardigheden mist om te leren in het tempo en de wijze van andere leerlingen.

Een kind met een gedragprobleem is ook geen probleemkind maar een kind dat de vaardigheden mist om zich aangepast te gedragen.

Elke school binnen Orion is gespecialiseerd in een bepaalde doelgroep. De specialisatie van deze school is het geven van onderwijs aan leerlingen met ernstige gedragsproblemen en/of psychiatrische problematiek.

Binnen Orion wordt de extra ondersteuning in interventiekaarten beschreven. De verschillende deskundigen (gedragdeskundigen, logopedisten motorisch therapeuten enz) beschrijven succesvolle interventies op de locatie en delen die met de andere scholen. Zo profiteren de Orionscholen van de opgebouwde kennis en ervaring van de verschillende scholen en kunnen vervolgens de interventie inzetten op hun eigen school. In 2015 worden de kaarten gedeeld met de reguliere scholen in de samenwerkingsverbanden waar Orion deel van uitmaakt.

- Interventies voor leerlingen cognitieve mogelijkheden die afwijken van de basisgroep. (leerlingen met beperkte mogelijkheden maar ook begaafde leerlingen)
- Interventies binnen de leergebieden taal, (begrijpend en technisch) lezen en rekenen
- Interventies gericht op ondersteuning van het gedrag
- Interventies gericht op de ondersteuning op de leergebiedoverstijgende gebieden (leren-leren, taakaanpak, werkhouding, omgaan met sociale situaties, zelfvertrouwen enz.
- Interventies gericht op fysieke en medische ondersteuning

De interventiekaart beschrijft de gerichte aanpak van de school voor leerlingen die onvoldoende profiteren van de basisondersteuning of een hulpvraag hebben die valt buiten deze ondersteuning:

De interventies worden beschreven vanuit de volgende onderdelen:

- de preventieve interventies
- de curatieve interventies
- extra aandacht en tijd voor de leerling
- De deskundigheid
- Voorzieningen in het gebouw en op het plein
- De samenwerking met externen
- De samenwerking met de ouders of verzorgers

Binnen onze school zijn interventies beschreven gericht op de diversiteit van onderwijsbehoefte van onze populatie. (zie hoofdstuk 3)

Er zijn binnen de Gerhardschool interventiekaarten gemaakt voor:

- [hechtingsproblematiek](#)

5 De grenzen van de ondersteuning

Onze school kan leerlingen bedienen met een niveau variërend van een uitstroom richting Praktijkonderwijs tot een uitstroom richting HAVO/VWO. Onze school heeft een beperkt

aanbod voor leerlingen met een ZML niveau. Deze leerlingen kunnen alleen op onze school verblijven als de gedragsproblemen op de voorgrond staan. Het doel van deze leerlingen is dat zij kunnen uitstromen naar het (V)SO voor zeer moeilijk lerende leerlingen. Deze ondergrens is ook terug te vinden in de schoolstandaard.

Binnen de structuur van de school krijgen leerlingen les in groepen. Leerlingen moeten dan ook in een kleine en gestructureerde groep kunnen functioneren. Als leerlingen in verband met hun gedrag één op één begeleiding nodig hebben of begeleiding nodig hebben in een kleinere groep dan 14 leerlingen worden zij doorverwezen naar een behandelsetting.

6 De ambitie

Onze ambitie is dat wij nog meer leerlingen binnen de school een passend aanbod kunnen geven. Wij willen graag dat minder leerlingen uit moeten stromen naar een behandelsetting.

Daarnaast willen wij graag dat de leerontwikkeling van de leerlingen zal gaan passen binnen de doelen van de schoolstandaard. De school heeft als doel gesteld dat minimaal 25% van de leerlingen de gevorderde standaard haalt, minimaal 75% de voldoende standaard en minimaal 90% de minimumstandaard.

Schooljaren	1		2		3		4		5		6		7		8		
DL'en	-15	-10	-5	0	6	10	12	19	25	30	35	40	45	50	55	60	
Maand	jan	juni	jan	juni	feb	juni	okt	mei	jan	juni	jan	juni	jan	juni	jan	juni	
gevorderde	M1 I II	E1 I II	M2 I II	E2 I II	M3E 3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8	>M8	VMBO I HAVO VWO
voldoende	M1 III IV	E1 III IV	M2 III IV	E2 III IV	M3	M3E 3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	M6E 6	E6	M7	E7	VMBO BK VMBO BB
minimum	M1 V	E1 V	M2 V	E2 V	<M3	M3	M3E 3	E3	E3M 4	M4	M4E 4	E4	E4M 5	M5	M5E 5	E5	PRO
< minimum						<M3	<M3 E3	<E3	<E3 M4	<M4	<M4 E4	<E4	<E4 M5	<M5	<M5 E5	<E5	ZML

Jaarlijkse evaluatie opbrengsten van het onderwijs

De resultaten van het onderwijs worden jaarlijks geëvalueerd. In de jaarlijkse schoolgids kunt u de volgende gegevens nalezen (inclusief een analyse):

- adviezen schoolverlaters Gerhardschool van minimaal de laatste twee schooljaren;
- uitstroombestemmingen Gerhardschool + bestendinging van minimaal de laatste twee schooljaren en de
- opbrengsten schoolbreed (o.b.v. feitelijke uitstroom).

De schoolgids wordt jaarlijks medio augustus gepubliceerd op www.gerhardschool.nl onderaan de startpagina.

De analyse van de leeropbrengsten in 4D (data, duiden, doelen en doen) op de vijf domeinen technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat, spelling en rekenen wordt jaarlijks gepresenteerd in het jaarlijkse beleidsdocument schoolverslag/jaarplan. Ook dit document wordt jaarlijks medio augustus op onze site gepubliceerd, onderaan de startpagina.